

Tisková zpráva

Brno, 28. listopadu 2019

Chování účastníků dopravního provozu: my a Evropa **Výsledky průzkumu ovlivní politické rozhodování na národní i mezinárodní úrovni**

Dopravní nehodovost je globální problém, který nelze řešit jen na lokální úrovni. Z toho plyne potřeba srovnatelných dat o chování i postojích účastníků silničního provozu. Jak se staví řidiči, cyklisté i chodci různých národností k otázkám bezpečnosti silničního provozu zjišťovaly výzkumné ústavy, dopravní společnosti, úřady i soukromé společnosti z téměř celého světa v projektu ESRA (E-Survey of Road Users' Attitudes). Výsledky poslouží jako podklad pro politické rozhodování týkající se strategií bezpečnosti dopravního provozu na národní i mezinárodní úrovni.

Na jaká témata se průzkum zaměřil?

Průzkum se zabýval aktuálně nejzávažnějšími jevy, jako jsou kupříkladu řízení pod vlivem alkoholu, návykových látek a léků, nepřiměřená rychlost, únava a nepozornost. Zacílil nejen na řidiče automobilů ale, i na jejich pasažéry, řidiče motocyklů a mopedů, cyklisty a chodce. „Zajímalo nás chování účastníků provozu, jejich postoje a názory na nebezpečné chování ostatních, zkušenosti s policejní kontrolou a názory na možná opatření“, doplňuje Pavlína Skládáná, socioložka z Centra dopravního výzkumu.

Přinesl výzkum nové poznatky?

Povzbudivým zjištěním je postoj našich řidičů k řízení pod vlivem alkoholu. Téměř o dvě třetiny méně osob si u nás dovolí sednout za volant v tomto stavu, než v Evropě. „Nulová tolerance alkoholu má v České republice dlouhodobou tradici a odmítání alkoholu za volantem je u nás silně zakořeněné. Relativně dobře fungující praxi však musíme každoročně z naší expertní úrovně hájit před populistickými snahami o její prolomení“, dodává Pavlína Skládáná.

Kromě tradice, která formuje postoje veřejnosti, má na chování řidičů vliv také intenzita **policejních kontrol** zaměřených na alkohol. Průzkum ukázal, že dechovou zkoušku u nás v uplynulém roce absolvoval více než dvojnásobný podíl řidičů ve srovnání s evropským průměrem a tomu odpovídá i obava z odhalení v případě jízdy pod vlivem alkoholu.

Pozitiva nulové tolerance jsou vnímána i v zahraničí a řada zemí již zavedla úplný zákaz alkoholu alespoň pro řidiče začátečníky a profesionální řidiče (viz tabulka). V současnosti se objevuje i myšlenka jednotného omezení pro evropské státy; například Evropská rada bezpečnosti dopravy (European Transport Safety Council) publikovala video s argumenty podporujícími **nulovou toleranci alkoholu** za volantem v celé EU.

<https://youtu.be/-92Z5nbPCzs>

PŘEHLED TOLERANCE ALKOHOLU ZA VOLANTEM V EVROPĚ

Stát	Standard	Profesionální řidiči	Začátečníci
Rakousko	0.5	0.1	0.1
Belgie	0.5	0.2	0.5
Bulharsko	0.5	0.5	0.5
Chorvatsko	0.5	0.0	0.0
Kypr	0.5	0.2	0.2
Česká republika	0.0	0.0	0.0
Dánsko	0.5	0.5	0.5
Estonsko	0.2	0.2	0.2
Finsko	0.5	0.5	0.5
Francie	0.5	0.5 (0.2 řidiči autobusu)	0.2
Německo	0.5	0.0	0.0
Řecko	0.5	0.2	0.2
Maďarsko	0.0	0.0	0.0
Irsko	0.5	0.2	0.2
Itálie	0.5	0.0	0.0
Lotyšsko	0.5	0.5	0.2
Litva	0.4	0.0	0.0
Lucembursko	0.5	0.2	0.2
Malta	0.5	0.2	0.2
Nizozemí	0.5	0.5	0.2
Polsko	0.2	0.2	0.2
Portugalsko	0.5	0.2	0.2
Rumunsko	0.0	0.0	0.0

Slovensko	0.0	0.0	0.0
Slovinsko	0.5	0.0	0.0
Španělsko	0.5	0.3	0.3
Švédsko	0.2	0.2	0.2
Velká Británie *	0.8	0.8	0.8
Švýcarsko	0.5	0.1	0.1

* Skotsko 0,5 pro všechny kategorie

V čem se dále lišíme od zbytku Evropy?

Lehkovážněji přistupujeme k **používání bezpečnostních pásů**, i když policejní kontrolu tušíme častěji, než zahraniční řidiči u nich doma. K dobrým výsledkům také nepřispívá, že méně než cizinci dbáme na zapnutí pásů u našich spolucestujících na zadním sedadle. V tomto čeká osvětu ještě nesnadný úkol.

Další souhrnné výsledky analýzy projektu ESRA (E-Survey of Road Users' Attitudes), naleznete v přehledu dat Českou republiku ve srovnání s EU v příloze.

Kontakty:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Mgr. Pavlína Skládaná, výzkumná pracovnice se specializací na sociologii v dopravě
pavlina.skladana@cdv.cz

Šárka Želinská, vedoucí úseku marketingu
tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

Dále k tématu

Evropská rada bezpečnosti dopravy (European Transport Safety Council) je nezávislá nevýdělečná organizace, jejímž cílem je snižování počtu usmrcených a zraněných v dopravě (www.etsc.eu). Sdružuje zástupce z 32 evropských zemí. Zástupcem za Českou republiku je Centrum dopravního výzkumu, veřejná výzkumná instituce.

